Eduskunnan valtiovarainvaliokunnan
hallinto- ja turvallisuusjaosto
sanna.turpeinen@eduskunta.fi

Eduskunnan valtiovarainvaliokunnan hallinto- ja turvallisuusjaoston lausuntopyyntö 8.10.2020

LAUSUNTO VUODEN 2021 TALOUSARVIOESITYKSEEN LIITTYEN

Asia

Eduskunnan valtiovarainvaliokunnan hallinto- ja turvallisuusjaosto on pyytänyt Suojelupoliisilta lausuntoa hallituksen esityksestä valtion vuoden 2021 talousarvioksi (HE 146/2020 vp).

LAUSUNTO

Suojelupoliisi lausuu asiassa kunnioittaen seuraavaa:

Talousarvioesityksessä on esitetty Suojelupoliisin nettomäärärahaksi vuodelle 2021 yhteensä 44,5 miljoonaa euroa.

Suojelupoliisin resursointia on vuonna 2019 voimaan tulleeseen siviilitiedustelulainsäädäntöön liittyen vahvistettu pysyvällä toimintamenojen lisäyksellä sekä myös tähän yksittäiseen vuoteen kohdistuvalla operatiivisen toiminnan kuluihin sekä siviilitiedustelun tietojärjestelmän kustannuksiin liittyvällä määrärahalisäyksellä. Suojelupoliisille myönnetyn rahoituksen tavoitteena on ollut uuden lainsäädännön tehokkaan ja asianmukaisen soveltamisen varmistaminen, tarvittavien henkilöstöresurssien ja asiantuntijuuden hankkiminen sekä operatiivisen toiminnan teknisten edellytysten rakentaminen. Suojelupoliisi on tähän mennessä päässyt toteuttamaan suunnitellussa aikataulussa määrärahalisäysten mahdollistamia toimenpiteitä, kuten henkilöstön rekrytointeja, kouluttamista sekä siviilitiedustelulainsäädännön edellyttämän teknisen infrastruktuurin rakentamista.

Turvallisuusympäristön merkittävät ja nopeat muutokset sekä Suojelupoliisin kannalta keskeisen lainsäädännön uudistuminen ovat vaikuttaneet keskeisesti kaikkiin sen toimintasektoreihin. Jo ennen uutta siviilitiedustelulainsäädäntöä Suojelupoliisi on edeltävien vuosien kuluessa kehittänyt määrätietoisesti ja strategiansa mukaisesti toimintaedellytyksiään, organisaatiotaan ja suorituskykyään. Uudessa lainsäädännöllisessä tilanteessa Suojelupoliisi on muuttunut siviilitiedustelutietoa tuottavaksi turvallisuus- ja tiedustelupalveluksi, mikä on tarkoittanut merkittäviä muutoksia viraston toimintakulttuurissa, toimintatavoissa ja organisaatiorakenteessa. Voimakkaaseen muutokseen liittyen virasto on nähnyt olennaisen tärkeäksi panostaa henkilöstön hyvinvointiin ja osaamisen kehittämiseen.

Suojelupoliisin uuden tietojärjestelmäkokonaisuuden keskeisimmät ratkaisut (ns. SSK -hanke, 2016-2020) on lähes kokonaisuudessaan viety tuotantokäyttöön ja eräitä sidosryhmien aikatauluista riippuvia osioita lukuun ottamatta loputkin saadaan vuoden loppuun mennessä valmiiksi. Siviilitiedustelulainsäädännön edellyttämä tekninen infrastruktuuri on saatu valmiiksi vuoden 2021 aikana. Kuluvan vuoden aikana on myös varmistunut Suojelupoliisin uuden

toimitalon rakentaminen, johon liittyen virastolle on myönnetty rahoitus lisääntyviin toimitilakustannuksiin vuodesta 2024 lähtien. Suojelupoliisi tukee tiiviisti Senaatti-Kiinteistöjä uuden toimitalon rakennushankkeessa.

Suojelupoliisi katsoo, että hallituksen esityksessä kuvattu resursointi muodostaa hyvän pohjan viraston toiminnan pitkäjänteiselle kehittämiselle muuttuva toimintaympäristö ja siviilitiedustelulainsäädännön vaatimukset huomioiden. Lähitulevaisuuden keskeisenä tavoitteena on kuitenkin edellä kerrottujen muutosten toteuttamisen ja tarvittavan infrastruktuurin rakentamisen lisäksi turvata saavutettavan suorituskyvyn ylläpitäminen myös tulevaisuudessa. Suojelupoliisin keskeisten tietojärjestelmien ylläpitorahoituksen puute tulisi heikentämään Suojelupoliisin kykyä tuottaa toimialaansa liittyvää ennakoivaa ja merkityksellistä tietoa sekä vaikeuttamaan kehittämishankkeilla tavoitellun tuottavuushyödyn saavuttamista. Käytännössä suorituskyvyn turvaaminen edellyttää viraston uuden tietojärjestelmäkokonaisuuden ja vuoden 2021 aikana valmistuvan teknisen infrastruktuurin ylläpitämisen riittävää resursointia.

Suojelupoliisin apulaispäällikkö Olli Kolstela